

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Iacobi Lobbetii Leodiensis E Societate Iesv. Specvlvm
Ecclesiasticorvm, Ac Religiosorvm.**

Lobbet de Lanthin, Jacques

Leodii, 1640

Secunda lex Iustitiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47105](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47105)

198 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
tates suas negligit, communia emolumenta præponens.
Quod ne cuique dissonum, & abhorrens videatur, rationem aliam subnectit, discrimenque nobile.
Quia, inquit, ubi prudentia, ibi & malitia; ubi fortitudo, ibi iracundia; ubi temperantia, ibi intemperantia plerumque est, aut alia vitia sunt. Vbi autem Iustitia, ibi concordia virtutum est cæterarum.

Hæc suavi quodam eloquentiæ fluxu in Iustitiæ laudes deriuauit Ambrosius, è quo illud ad mores, vitamque benè componendam accipis, quod prima Iustitiæ ratio, æquitatisque officium sit, publica iura, commodaque priuatis anteferre; nec vnum spectare sed multa. Ad hanc æquitatis normam alulfit nomen *Rabbini*, quod populi Doctores, controuersiarum arbitros significat. *Rabbi* enim Hebraicè, id est *multus*, à radice *raman*, hoc est multiplicari, quod Doctor, & Iudex quodammodo multiplicari, multus esse debeat, vt ab illo multis benè sit. Et hoc quidem ex Iustitiæ lege.

Sed est magna huius sæculi labes, ac macula, suis ferè quisque commodis studet, nec publicis indulget, nisi aliquid in rem domesticam, fortunamque augendam deducere posse videatur: quisquis is est, nouerit se à prima recti, iustique regula discessisse.

SECUNDA LEX IUSTITIÆ.

Est & altera Iustitiæ lex, quæ ferè è prima nascitur. Ea est eiusmodi; ne in foro, in iudicijs, in

in onerum, ac beneficiorum distributione vlla personarum ratio habeatur.

Hanc æquitatis regulam inclamat omnis ætas, humana, diuinaque iura loquuntur. Hoc Israël quondam positum in mandatis. *Nulla erit distantia personarum: ita paruum audietis et magnum, nec accipietis cuiusquam personam, quia Dei iudicium est.* Deuter. 1. v. 17.

Antiquis oculus Iustitiæ symbolum fuit, quod huius, & illius magna foret consensio. Est oculus speculum naturæ, res sibi obiectas exhibet, & animo reddit earum species, ac simulacra; quæ vt fideliter referat, amat certam in obiecto distantiam, si enim hoc nimium remoueri contigerit, non videtur; & contra, si nimis propinquum, si oculo imminens fuerit, non percipitur. Vult nimirum oculus sibi conuenientem, & æquam in rebus obiectis distantiam; quam nisi dederis, nec tibi eas videre, atque intueri dabit.

Quod oculo, hoc & Iustitiæ. Noscere voles cur quandoque & sæpius caliget Iudicis oculus? cur ex vero, bonoque oblatas sibi causas, & diuitum, pauperumque iura non referat? cur in vno beneficus, liberalis, prodigus; in alio parcus, auarus, sordidus? hæc in luce est ratio.

Pauperes à Iudicis oculo longius absunt, quam vt videri possint; diuites autem propius adsunt, & incumbunt, quam vt & ipsi percipi queant, hinc cæcutit,

200 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
cæcutit, atque aberrat oculus, ipsaque ratio, amor-
que ab æquo deflectit. Nec mirum: *ubi enim er-
rat oculus, ibi errat affectus*, inquit Ambrosius. Ne
porro hic, aut ille erret, Deum audi hæc præscriben-
tem. *Nulla erit distantia personarum, ita paruum
audietis ut magnum, neque accipietis personam, quia
Dei iudicium est*, non hominum, Dei enim vices
gerit, qui in throno iudicaturus sedet: & quia ut re-
cte sapiens. *Cognoscere personam in iudicio non est
bonum*. Rationem hanc adijcit D. Bernardus, *qui
cognoscit in iudicio faciem, à facie Dei stare non po-
terit*. Ideoque benè monuit Ægidius Diaconus in
libro de regimine Principis. Ne hic specularis esset,
sed opacus.

*Prou. 24.
v. 23.*

*L. 1. de
confider.*

Specularis est, qui speculi in morem facies in-
tuentium excipit: opacus est, qui nullius ora, vul-
tumque in se imprimit, exprimitque; Et is debet
esse Princeps, Iudex, & fidelis dispensator benefi-
ciorum Dei: apprimè opacus, qui nec diuitis, nec
pauperis imaginem sibi apprimi patiat, nec ab
hac, aut illa à sua statione dimoueri. Ut eam æque
mentis constantiam assequatur, meminerit se sem-
per esse sub oculo supremi Iudicis, & illo spectante,
consultandum, deliberandum, statuendum esse;
quia Dei iudicium est; in quo nihil esse potest alic-
num, nihil abhorrens ab æquitate.

Audire Constantinopoli, eo loci ubi Principes
Prouin-

Prouinciarum ius dicunt, superne videri Imperatoris suggestum, è quo veluti per cancellos spectare, & audire possit, quid rerum in Camera agatur. Ex qua persuasione fit, vt qui iuri dicundo præfunt, semper anxij, trepidique consistant, quasi in oculis, & auribus Imperatoris constituti. Si ad continendos animos, & æquam Iustitiæ lancem tantum afferre potest imminens vnus Principis etiam mortalis, oculus, quantum æquitatis accedere poterit, si Iudicis oculo, auribus, animo, semper incubuerit, vigil, apertus, explicatus diuinæ mentis oculus, in cuius luce, soleque patescit forum omne, explicantur lites quantumuis obscuræ, & intricatæ, aperiuntur consilia, ac iudicia, & quisquis est occultus sensus animorum? Et hæc de oculo Iustitiæ; erit enim fortasse non nemo, qui eam cœcam esse malit, quam malè oculatam. Et vero maiores nostri Iustitiam pinxere virginem velatis oculis iusta lance omnia ponderantem: cuius moris æmuli Thebani Iudicum suorum imagines in foro absque manibus & oculis conniuentibus effinxere. Conniuent oculi, ne in eos admittantur æternæ illæ phalæ, hominum ora, vultusque à quorum intuitu conniuere, & annuere solet animus, & à recta semita discedere.

Sunt deinde sine manibus, ne vel munera capiant, vel ijs subdolè capiantur. Is enim solus, au-

Cc

thore

202 SPECVLVM ECCLESIASTICORVM,
thore Themystio : *Verus est Iudex, verus Princeps,*
qui auro est inexpugnabilis : & qui, vt ait Bion Phi-
losophus, studet è magistratu discedere non ditior,
sed clarior.

Quo in genere nostro seculo illustre fuit exem-
plum Thomæ Mori Iudicis æquissimi, Inuictique
Martyris. Huic olim vidua, cui litem adiudica-
rat, obtulit poculum aureum, accepit ille quidem,
sed vt erat ingenio facili, ac faceto, illud vino re-
plens ei præbabit, ac reddidit.

C. 3. vi.
12. eius.

Ita nec aurum tenere, nec auro teneri potuit in-
corruptus Iudex, cui ius ipsum & vna æquitatis ra-
tio pro auro, & pretio fuit. Et talis esse debet, inquit
Petrus Rauennas, Iuris minister, vt in eius manu
nullius authoritate personæ titubet, aut vacillet libra
Iustitiæ, nullo pondere sese deprimi, vltra quam
oporteat, patiatur.

In Epi-
stola qua-
dam.

TERTIA LEX IUSTITIÆ.

EA est, vt non personæ, non dignitatis, non
potentiæ, non fortunarum ratio habeatur :
sed ne sanguinis quidem, & amicitiae eorum, quos
nobis natura coniunxit, & caros fecit. Plus enim
tribuendum est iuri, quam sanguini ; huius æquita-
tis legem tum in Deo rerum omnium moderato-
re, tum in Christo supremo mortalium Iudice, ac
Sacerdote videamus. De illo cecinit olim Propheta
regius, *misericordiam & veritatem diligit Deus.*

Pf. 83. v.
12.

In